

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΦΤΑΝΤΖΗΣ

ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΓΚΡΑΒΟΥΡΑ ΤΩΝ ΣΕΡΡΩΝ

Ανάμεσα στις πολλές απορίες που γεννά η πολυκύμαντη ιστορία των Σερρών, δύο μου φαίνονταν πάντα οι πιο αινιγματικές: γιατί δε βρέθηκε κανένα νόμισμα με το όνομα της πόλης από την αρχαία εποχή, ούτε και καμιά γκραβούρα από τη νεότερη.

Κι όσο για την πρώτη, μπορούν να δοθούν αρκετές απαντήσεις. Για τη δεύτερη, η απάντηση δεν είναι εύκολη, αφού η πόλη υπήρξε ένα μεγάλο κέντρο εμπορικό απ' όπου πέρασαν πολλοί περιηγητές, που άφησαν πλήθος εικόνες της περιοχής, μα καμιά της πόλης, της οποίας ωστόσο εξυμνούν τις ομορφιές.

Μέσα μου όμως έτρεφα πάντα την ελπίδα πως η πόλη αυτή που τόσα έδωσε, δε θα μας γελούσε, κάποτε θα φανέρωνε κάτι απ' το χαμένο πρόσωπό της. Και πραγματικά η πόλη δε μας γέλασε. Πριν από δύο περίπου μήνες, μα κληρονόμος του περιώνυμου δασκάλου των Σερρών Δημήτριου Μαρούλη, έφερε στην Αθήνα απ' την Ελβετία ορισμένα πράγματά του. Ανάμεσα σ' αυτά και μια υπέροχη γκραβούρα των Σερρών, με μια μεγάλη υπογραφή: Αιμίλιος Γκιλλιερόν, 1879.

Το όνομα του διάσημου χαρακτή, μου δημιούργησε πολλά ερωτηματικά. Πώς βρέθηκε ο Ελβετός καλλιτέχνης στις Σέρρες; Στη μνήμη μου τότε ήρθε η επιτύμβια επιγραφή που είχα αντιγράψει κάποτε στην αυλή της γνωστής εξοχικής έπαυλης του Μαρούλη, κοντά στον Άη-Γιώργη τον Κρουονερίτη:

ΑΛΦΡΕΔΩ ΓΙΑΛΙΕΡΩΝΑ.

ΚΑΘΗΓΗΤΗ .....

ΣΥΝΗΓΟΡΩ ΜΕΝ ΤΩΝ ΕΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΙ ΕΝ ΕΛΒΕΤΙΑ ΕΤΕΙ ΑΩΜΘ

ΤΕΛΕΥΤΗΣΑΝΤΙ ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΕΤΕΙ ΑΩΟΗ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ

ΦΙΛΟΣ ΦΙΛΩ, ΕΛΛΗΝ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩ.

ΕΛΒΕΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΑ ΕΙΣΦΟΡΑ

ΤΟ ΜΝΗΜΑ ΤΟΔΕ ΑΝΗΓΕΙΡΕΝ

ΣΕΡΡΑΙΣ ΤΗι Αη ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΑΩΠΒ

ΙΣΑ ΦΙΛΩ ΤΕΚΝΩ ΦΙΛΟΥΣΑ ΑΟΙΔΙΜΟΝ

ΑΛΦΡΕΔΟΝ ΓΙΑΛΙΕΡΩΝΑ

ΓΗ

ΗΝ ΕΚΕΙΝΟΣ ΕΛΒΕΤΟΣ ΩΝ ΕΦΙΛΕΙ

ΤΑ ΟΣΤΑ ΠΕΝΘΗΡΗΣ ΕΝΘΑΔΕ ΚΑΛΥΠΤΕΙ

Δε χωρούσε αμφιβολία πως οι δύο Ελβετοί, ο Αλφρέδος καθηγητής του Διδασκαλείου των Σερρών (1849-1878) και ο Αιμίλιος (1850-1924) ήταν αδελφοί. Φαίνεται λοιπόν πως ο Αιμίλιος ήρθε στην πόλη μας ένα χρόνο μετά το θάνατο του Αλφρέδου για να προσκυνήσει τον τάφο του και τότε χάραξε τη γκραβούρα.

Ο Αιμίλιος, καλλιτέχνης ειδικευμένος σε αρχαιολογικές απεικονίσεις και αναπαραστάσεις, κατέβηκε στην Ελλάδα το 1871 όπου και έμεινε ως το θάνατό του. Διετέλεσε καθηγητής της βασιλικής οικογένειας. Αποκατέστησε πολλές έγχρωμες τοιχογραφίες των ανακτόρων της Κνωσσού και οργάνωσε το εργαστήριο εκμαγείων του Εθνικού Μουσείου Αθηνών.

Η γκραβούρα* είναι ένα θαυμαστό έργο τέχνης και απεικονίζει στο «Φαρδύ» δηλαδή τον κεντρικότερο δρόμο της συνοικίας Βαρόσι (ξεκινούσε απ' το ναό του Αγίου Νικολάου και κατέληγε στη γέφυρα του Τσέλιου) το σπίτι του Μαρούλη, όπου στεγαζόταν το περίφημο Οικοτροφείο του. Διακρίνονται ακόμα το λιθόστρωτο του δρόμου και τα νερά των σπιτιών που έτρεχαν σ' αυτόν, επίσης δυο χανούμισες, ένας μικροπωλητής και ο φουστανελάς καβάζης του Οικοτροφείου.

* Η γκραβούρα θα δημοσιευθεί στον Γ' τόμο της *Ιστορίας των Σερρών* του Γιώργου Καφταντζή.